

บทที่ 3

การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือ กองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐบาลได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับกองทุน คือ

1. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นกองทุนรวมในระดับชาติเพื่อจัดสรรให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง คือ กองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อเริ่มก่อตั้งจะได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หมู่บ้านและชุมชนเมืองละ ประมาณ 1 ล้านบาท เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้าน และชุมชนเมืองบริหารจัดการกันเอง

วัตถุประสงค์

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุน เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง
3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนา ความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต
5. เสริมสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็ง ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงสร้างการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

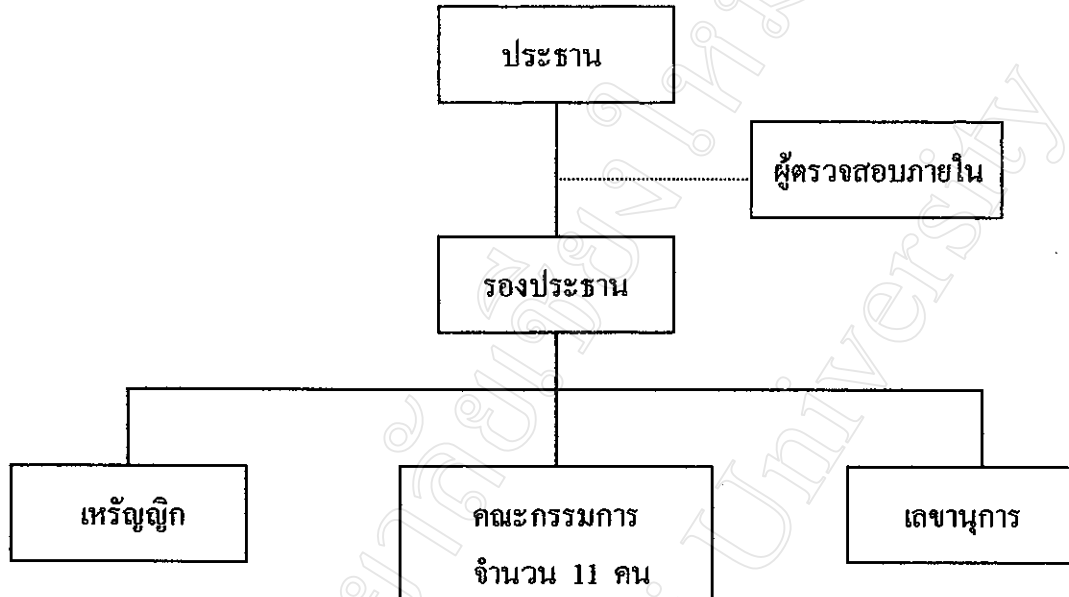
กองทุนหมู่บ้าน บริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวนไม่น้อยกว่า 9 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย กรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกระหว่างสมาชิกด้วยกัน ซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ ที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้น ให้คณะกรรมการกองทุนออกข้อบังคับกองทุนตามมติของที่ประชุมสมาชิก โดยกรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
2. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์
3. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียหายทางการเงิน ตลอดจนถึงมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานนุกรุก
7. ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่ตั้งกัก
8. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
9. ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ข้อ ๒๐ (๓) และ (๔)

ภาพที่ 2

โครงสร้างการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มาจากการคัดเลือกกันเอง โดยสมาชิกในหมู่บ้าน คณะกรรมการจะมีทั้งหมด 15 คน และให้คณะกรรมการกองทุน เลือกกรรมการด้วยกันเพื่อดำรงตำแหน่ง ดังนี้

1. ประธานกรรมการกองทุน
2. รองประธานกรรมการกองทุน
3. เหรียญกษาปณ์กองทุน
4. เลขานุการกองทุน

ส่วนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่เหลือจำนวน 11 คนนั้น ไม่มีการระบุตำแหน่งที่ชัดเจน ขึ้นอยู่กับแต่ละหมู่บ้านจะพิจารณาแต่งตั้งตามความเหมาะสม เช่น ประชาสัมพันธ์ หรือผู้ติดตามหนี้ เป็นต้น สำหรับผู้ตรวจสอบภายในนั้น ให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เลือกสมาชิกในหมู่บ้านที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นผู้ตรวจสอบภายในของกองทุน แต่ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องไม่เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และต้องไม่เป็นสมาชิกของกองทุนด้วย

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน
2. ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก
3. รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่มองค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
4. ดำรงและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือน และวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจ และจัดทำข้อมูลดังกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
5. พิจารณาการให้กู้เงินตามระเบียบหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กองทุนกำหนด
6. ทำนิตกรรมสัญญา หรือ ดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน
7. จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิก จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อ ทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง
8. จัดทำบัญชี และส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุดเนื่องจาก คณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตาม หรือบริหารจัดการกองทุนไม่เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

การพ้นจากตำแหน่ง

กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง แทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

1. ตาย
2. ลาออก
3. คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่
4. ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด
5. มีลักษณะต้องห้ามตามข้อกำหนดในเรื่องคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามข้อ 4 ถึง ข้อ 7 (ในหน้า 16)
6. คณะกรรมการให้ออกเนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อกำหนดในเรื่องคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกองทุนแทนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทนให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๕ วรรคสาม มาใช้บังคับกับกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) และ (๓)

ให้คณะกรรมการกองทุน เลือกรกรรมการด้วยกัน เป็นประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรัณุกองทุน และเลขานุการกองทุน

การประชุม

การประชุมคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุน และรองประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกรกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด กรรมการกองทุนผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนตัวในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมในเรื่องนั้น

ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนและรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับเลือกใหม่

วิธีการในการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อมีเหตุที่ต้องขอมติหรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกตามระเบียบนี้ หรือเมื่อคณะกรรมการกองทุนจะเห็นสมควร

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเป็นหนังสือจากสมาชิกซึ่งเข้าชื่อกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมคราวใด มีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นำประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังถ้ามิใช่เป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

ที่มาของเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย เงินและทรัพย์สิน ดังนี้

1. เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
2. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ โดยปราศจากจากภาระผูกพัน
3. เงินกู้ยืม
4. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
5. เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
6. เงินค่าหุ้น
7. เงินสมทบจากกลุ่ม หรือองค์กรสมาชิก
8. เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

หุ้นของกองทุนหรือเงินฝากตั้งจะ

คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน ให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมีเงินฝากตั้งจะไว้ที่กองทุน

ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

สมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข และวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความต้องการ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน

กิจกรรมในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จัดสรรเงินของกองทุน ให้แก่กองทุนหมู่บ้าน เพื่อนำไปให้สมาชิกของกองทุนหมู่บ้านกู้ยืม เพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ หรือลดรายจ่ายของสมาชิก หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองในเขตความรับผิดชอบของกองทุนหมู่บ้านนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ของการให้กู้ยืม เพื่อให้ทราบว่าผู้กู้จะมีรายได้มาชำระหนี้คืนกองทุน แต่สำหรับการขอกู้ยืมเงินที่ไม่ใช่เพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ฯลฯ แต่เป็นการกู้ยืมไปเพื่ออุปโภคบริโภค เช่น ซื้อรถมอเตอร์ไซด์ ซื้อโทรทัศน์ จัดงานบวชลูก เป็นต้น จะทำให้ผู้กู้ไม่มีรายได้มาชำระหนี้คืนกองทุน
2. กำหนดหลักเกณฑ์ให้กองทุนหมู่บ้าน สามารถนำดอกผลที่เกิดจากเงินที่ได้รับมอบ ตามข้อ 1 หรือทรัพย์สินที่กองทุนได้รับบริจาคเพื่อนำไปใช้ในกิจการของกองทุนหมู่บ้านไปใช้ ในกิจการสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง ในเขตความรับผิดชอบของกองทุนหมู่บ้านนั้น

การให้กู้ยืมเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กิจกรรมหลักที่สำคัญ ของกองทุนหมู่บ้าน คือ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน ซึ่งในการกู้ยืมเงินของกองทุนนั้น มีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การระบุดัตถุประสงค์ในการกู้ยืม

ผู้กู้ ต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจนต่อคณะกรรมการกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด การที่ต้องให้ผู้กู้ระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน เพื่อจะได้ทราบว่าจำนวนเงินที่ขอกู้กับโครงการที่จะนำไปลงทุน มีความเหมาะสมหรือไม่ เช่น ขอกู้ 30,000 บาท แต่จะไปเปิดร้านขายข้าวแกงต้องใช้เงินลงทุนในค่าเช่าร้าน ค่าโต๊ะ เก้าอี้ พัดลม เตาแก๊ส ถ้วยชาม หม้อหุงข้าวไฟฟ้า หม้อแกง รวมกัน 12,000 บาท ค่าหมุนเวียนซื้ออาหารสดวันละ 2,000 บาท รวม 14,000 บาท อย่างนี้ก็ไม่จำเป็นต้องให้กู้ยืมถึง 30,000 บาท เพราะเป็นการกู้เงินเกินความจำเป็นอาจทำให้นำเงินไปใช้อย่างอื่นผิดประเภท และยังคงมีภาระค่าดอกเบี้ยและเงินผ่อนชำระอีก สำหรับจำนวนเงินที่จะอนุมัติให้กู้ยืมนั้น จะต้องพิจารณาถึงความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ด้วย

2. การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้

ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมของสัญญาเงินกู้แต่ละราย แต่ต้องไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ทำสัญญา ซึ่งหมายความว่า การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ จะต้องพิจารณาตามความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ ถ้ากู้ไปลงทุนปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ ก็จะต้องพิจารณาว่าผู้กู้จะเก็บเกี่ยวผลิตผลได้เมื่อไร และเป็นจำนวนเท่าใด ก็ให้ผู้กู้ผ่อนชำระตามระยะเวลาและจำนวนเงินที่ได้รับจากผลิตผลนั้น ถ้าต้องใช้เวลาในการเก็บเกี่ยวพืชผล 6 เดือน แต่กำหนดให้ผ่อนชำระรายเดือน ก็เป็นไปได้ ควรกำหนดให้ผ่อนชำระตามที่ผู้กู้มีรายได้สุทธิเหลืออยู่ คือ รายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว

3. การยกเลิกสัญญาการกู้ยืม

ในกรณีที่ผู้กู้ มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงิน หรือนำเงินไปใช้ นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยคืนเต็มจำนวนได้ทันที และให้พ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลา 30 วัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา รวมทั้งห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลา 2 ปี

กรณีนี้ มุ่งประสงค์ให้ผู้กู้มีวินัยทางการเงิน การใช้เงินผิดประเภท ไม่นำเงินที่ขอกู้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ เป็นเหตุให้เกิดปัญหาในเรื่องความสามารถในการชำระหนี้ ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามข้อตกลง เช่น กู้เงินเพื่อไปค้าขาย ซึ่งถ้าทำไปตามนั้น ก็จะมีรายได้กลับคืนมาชำระหนี้ แต่กลับนำไปซื้อรถมอเตอร์ไซด์ ทำให้ไม่มีรายได้มาผ่อนชำระหนี้ เช่นนี้เป็นต้น จึงต้องถูกลงโทษดังกล่าว

4. แนวทางการพิจารณาให้เงินกู้ยืม

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้กู้ยืมแก่สมาชิกมี 7 ประการ คือ

- 4.1 ประวัติและอุปนิสัย เป็นคนซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจทำมาหากิน อดทน ไม่เคยโกงเงินคนอื่น ไม่เสเพล ไม่เล่นการพนัน ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน มีความความรู้ และมีประสบการณ์ในธุรกิจที่ทำ
- 4.2 หลักประกัน บุคคลที่จะค้ำประกันควรมีฐานะทางการเงินดีพอที่สามารถชำระหนี้แทนได้ หรือต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ น่าเชื่อถือ หรือถ้าเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันก็ต้องมีสภาพคล่องสูงคือสามารถขายได้ง่ายและรวดเร็ว และควรกำหนดว่าจะให้กู้ได้กี่เปอร์เซ็นต์ของราคาประเมินหลักทรัพย์ เพื่อให้มีส่วนต่างสำหรับดอกเบี้ยที่จะเกิดขึ้น หากต้องมีการบังคับเอาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกันเพื่อชำระหนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่ว่า กว่าจะบังคับเอาเงินจากทรัพย์สินที่เป็นประกัน ภาระหนี้ก็เกินมูลค่าหลักประกันแล้ว
- 4.3 ความสามารถในการชำระหนี้ โดยพิจารณาจากรายได้ การกู้เงินไปลงทุนควรมีประมาณการรายได้/รายจ่าย แต่ละเดือนจะเหลือเท่าใด และพอเพียงที่จะชำระหนี้ได้หรือไม่ หากไม่พอ ก็ต้องลดจำนวนเงินให้กู้ลง แต่ก็มีข้อพึงระวังคือ หากอนุมัติเงินกู้ให้แล้ว ผู้กู้ขอกู้ได้เงินไม่พอเพียงและต้องไปกู้เงินนอกระบบมาใช้หรือกู้เงินจากที่อื่นมาใช้ ก็อาจจะชำระหนี้กองทุนหมู่บ้านไม่ได้เช่นกัน กรณีเช่นนี้การปฏิเสธการให้กู้ก็อาจเป็นทางเลือกที่ดีกว่า
- 4.4 ภาวะตลาดสำหรับการค้าที่จะทำ ต้องพิจารณาค่าสินค้าหรือธุรกิจที่จะทำนั้นมีตลาดรองรับหรือไม่คือสามารถขายได้ไหมและผู้ซื้อจะขายอย่างไรหรือราคาขาย เมื่อเปรียบเทียบกับคนอื่นแล้วเป็นอย่างไร

- 4.5 ทำเลที่ตั้งของกิจการ อยู่ในสภาพแวดล้อมอย่างไร อยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ หรือ ใกล้แหล่งสินค้าที่จะขาย และสะดวกต่อผู้ซื้อหรือไม่ มีปัญหาในการหาวัตถุดิบ มาผลิตหรือไม่
- 4.6 เงินทุนของผู้ขอกู้ ผู้ขอกู้ควรมีเงินลงทุนของตนเองจำนวนหนึ่ง ที่เตรียมสะสม ไว้ สำหรับประกอบธุรกิจ ในสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนเงินลงทุนทั้งหมดที่ ต้องใช้ในการทำธุรกิจ เพราะหากใช้เงินทุนของตนเองน้อยแต่ขอกู้มาก ผู้ขอกู้ ต้องมีภาระในการผ่อนชำระหนี้สูง ทำให้เกิดหนี้มีปัญหาขึ้นได้ภายหลัง นอกจากนี้การที่ผู้ขอกู้ใช้เงินลงทุนของตนเองมากย่อมเป็นการแสดงความมั่นใจใน ธุรกิจของตนเองอย่างหนึ่ง และมีความตั้งใจจริงที่จะประกอบธุรกิจของคนให้ ประสบความสำเร็จ
- 4.7 เหตุการณ์ที่ไม่อาจควบคุมได้ ความเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ในปัจจุบันมี ปัจจัยหลายอย่างที่อยู่ประอบการ ไม่อาจควบคุมได้ เช่น ปัญหาวัตถุดิบที่ใช้ใน การผลิตมีราคาสูงขึ้นเพราะขาดแคลน ปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำที่ทำให้ กำลั้งซื้อลดลง ปัญหาสินค้าล้นตลาดเพราะมีผู้ผลิตมากเกินไป ปัญหาสภาวะ ดินฟ้าอากาศ ที่มีผลกระทบต่อผลผลิตของเกษตรกร ในกรณี que เห็นว่าอาจมี บางปัจจัยก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจหรือการค้าของผู้ขอกู้ และอาจส่งผล ต่อการชำระหนี้ก็ต้องพิจารณาว่าจะให้กู้หรือไม่

5. การกำหนดเงื่อนไขในการชำระหนี้ มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดดังนี้

- 5.1 ต้องพิจารณาจากรายได้ สุทธิคงเหลือว่ามีเพียงพอชำระหนี้ได้และกำหนด ระยะเวลาชำระคืน
- 5.2 การให้กู้เงิน ไปลงทุนทำกิจการในช่วงแรกของการผลิตอาจต้องมีการปลอดเงิน ต้นตามที่จะเป็น คือ ชำระแค่ดอกเบี้ยในช่วงแรกของการดำเนินธุรกิจ และจะ นานเท่าใดขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิคงเหลือ
- 5.3 การให้กู้เงินสำหรับธุรกิจที่มีรายได้จากผลผลิตเป็นช่วงเวลา ควรกำหนดเงื่อนไข การชำระหนี้ให้สอดคล้องกับรายรับที่จะ ได้รับด้วย

6. การประเมินความพร้อมของผู้กู้

พิจารณาอนุมัติเงินให้กู้ยืม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยจัดทำตารางการประเมินการพิจารณาเงินกู้ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด ตัวอย่างเช่น นายขยัน ยื่นคำขอกู้เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความชัดเจนครบถ้วนถูกต้องทุกประเด็น ประวัติ หลักประกัน (บุคคลค้ำประกัน) มีความน่าเชื่อถือ ความสามารถในการชำระหนี้ดี มีเงินลงทุนบางส่วนมากพอ เมื่อจัดลำดับความสำคัญแล้ว คณะกรรมการมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้ได้ตามที่ขอมาให้ใส่เครื่องหมาย / ลงใน สมควรให้กู้ แล้วคณะกรรมการลงนามตามจำนวนที่เข้าร่วมประชุม

การพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว เมื่อมติของคณะกรรมการ มีความชัดเจนโปร่งใส ก็จะสามารถชี้แจงต่อสมาชิกได้ว่าสมควรให้กู้ ไม่สมควรให้กู้ ให้กู้มาก ให้กุน้อย ด้วยเหตุผลประการใด

การทำนิติกรรมสัญญา

หลังจาก ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ได้พิจารณาอนุมัติ ให้กู้เงินแก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านแล้ว ก่อนที่จะจ่ายเงินกู้ให้สมาชิกกองทุนนั้น สมาชิกผู้ที่ได้รับพิจารณาอนุมัติให้กู้เงิน ต้องจัดทำหนังสือเพื่อเป็นหลักฐานให้แก่กองทุน จำนวน 2 ฉบับ คือ

1. หนังสือกู้เงิน (สัญญากู้เงิน)
2. หนังสือสัญญาค้ำประกัน

1. หนังสือกู้เงิน (สัญญากู้เงิน)

เพื่อเป็นหลักฐาน การกู้ยืมเงินของกองทุนหมู่บ้าน และสามารถไต่ถามกับ สมาชิกกองทุนได้ ตามที่กฎหมายบัญญัติว่า “การกู้ยืมเงินกว่าห้าสิบบาทขึ้นไปนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่”

ต้องมีการลงลายมือชื่อในหนังสือกู้เงิน โดยสมาชิกกองทุนผู้กู้ลงลายมือชื่อเพียงฝ่ายเดียวก็เป็นหลักฐานสามารถใช้ฟ้องร้องได้ โดยต้องลงลายมือชื่อด้วยตนเอง จะให้ผู้อื่นจะลงลายมือชื่อแทนไม่ได้ การลงลายมือชื่อมี 2 อย่าง ดังนี้

1. การเขียนชื่อหรือการลงลายมือชื่อ

จะเขียนหวัด หรือตัวบรรจงก็ได้ ไม่จำเป็นต้องมีพยานรับรอง ก็ถือว่าสมบูรณ์ แต่ตามหนังสือกู้เงินให้มีพยานรับรองลายมือชื่ออย่างน้อย 2 คน เพื่อยืนยันในกรณี ซึ่งอาจมีการโต้เถียงกันเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อในภายหน้า

2. การพิมพ์ลายพิมพ์นิ้วมือ

มีผล เช่นเดียวกับการลงลายมือชื่อ และต้องมีพยานลงลายมือรับรองไว้ 2 คน และพยานต้องลงลายมือชื่อเท่านั้นจะพิมพ์ลายนิ้วมือไม่ได้ ทั้งนี้พยานต้องรับทราบและรู้เห็นเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อเป็นพยานนั้นด้วย โดยต้องเขียน กำกับ ได้ลายพิมพ์นิ้วมือว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ใด ทั้งนี้ให้ใช้นิ้วหัวแม่มือข้างที่ไม่ถนัด เนื่องจากมีขนาดใหญ่และลายนิ้วมือชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ง่าย

สาระสำคัญของหนังสือกู้เงิน เป็นเอกสารที่สำคัญการจัดทำต้องสมบูรณ์ครบถ้วนจึงจะนำไปฟ้องร้องบังคับได้ตามกฎหมาย ซึ่งสาระสำคัญมีดังนี้

1. วันที่ ต้องลง ในวันเดียวกับที่สมาชิกกองทุนมาขอกู้เงิน เนื่องจากจะมีผลในการแสดงถึงที่อยู่ในวันทำหนังสือกู้เงิน หากมีการดำเนินคดี
2. ชื่อ นามสกุล ต้องเขียนตัวสะกด สระ วรรณยุกต์ ให้ตรงตามบัตรประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียวกัน
3. จำนวนเงินกู้ ต้องเขียนให้ชัดเจนถูกต้องตรงกันทั้งตัวเลขและตัวอักษร
4. กำหนดชำระคืน ต้องระบุให้ชัดเจนว่าต้องชำระคืนเมื่อไร เพื่อให้ทราบถึงการผิดสัญญา และการนับอายุความ หากมีการฟ้องร้องดำเนินคดี
5. จำนวนดอกเบี้ย ให้ระบุไว้ในหนังสือกู้เงิน เพื่อให้ทราบถึงอัตราดอกเบี้ยที่จะเรียกเก็บ ทั้งอัตราปกติและเบี้ยปรับ ตามข้อบังคับหรือระเบียบของกองทุน

เมื่อเขียนผิดต้องชี้คําและให้สมาชิกกองทุนลงลายมือกำกับกับการแก้ไขเท่านั้นห้ามใช้ยางลบหรือนํ้ายาลบคําผิดไม่ได้โดยเด็ดขาด

2. หนังสือสัญญาค้ำประกัน

วัตถุประสงค์ในการทำหนังสือสัญญาค้ำประกัน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในตัวสมาชิกกองทุนมากขึ้น ในการที่จะได้รับชำระหนี้ และเป็นหลักฐานการค้ำประกันให้กับกองทุน

กฎหมายบัญญัติว่า “การค้ำประกัน คือ สัญญาที่บุคคลภายนอกคนหนึ่งเรียกว่าผู้ค้ำประกันผูกพันตนต่อเจ้าหน้าคนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ นั้น สัญญาค้ำประกันต้องมีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่ง ลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ มิฉะนั้นจะฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้”

ดังนั้นการค้ำประกันต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ และลงลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ จะตกลงกันด้วยวาจาไม่ได้ และผู้ค้ำประกันลงลายมือชื่อในหนังสือค้ำประกันก็สมบูรณ์แล้ว

หลักประกันที่ใช้ในการค้ำประกันมีดังนี้

1. บุคคลค้ำประกัน ต้องเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ มีรายได้และทรัพย์สินเพียงพอในการชำระหนี้ เมื่อผู้ขอกู้ชำระหนี้ไม่ได้ และมีคุณสมบัติตามที่กองทุนกำหนด
2. อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน โรงเรือน พิจารณาถึงตัวทรัพย์สินว่าเหมาะสมกับจำนวนเงิน ที่ขอกู้หรือไม่ซึ่งอาจนำเอกสารสิทธิ์มาให้อีกถือไว้แทนการจำนอง
3. เงินฝาก หรือหุ้นของสมาชิก โดยกำหนดสัดส่วนให้เหมาะสมกับจำนวนเงินที่ให้อู้
4. หลักประกันอื่น ตามที่กองทุนกำหนด เช่น ทะเบียนรถ เครื่องจักรกลการเกษตร

สาระสำคัญของหนังสือสัญญาค้ำประกัน มีดังนี้

1. วันที่ ต้องระบุให้ชัดเจนถูกต้องตรงตามหนังสือกู้เงิน
2. ชื่อ – สกุล ของผู้ค้ำประกัน และการลงลายมือชื่อในสัญญาค้ำประกันเช่นเดียวกับหนังสือกู้เงิน
3. จำนวนเงินที่ค้ำประกัน ต้องเขียนให้ชัดเจนและตัวเลขตัวอักษรตรงกัน
4. ระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ ต้องระบุให้ตรงกับหนังสือกู้เงิน
5. ความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน ต้องแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบในเรื่องของจำนวนเงินที่ค้ำประกัน รวมถึงดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ซึ่งผู้ขอกู้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระคิดค้นและค่าฤชาธรรมเนียมในการฟ้องร้องคดีด้วย ที่ผู้ค้ำประกันจะต้องรับผิดชอบ

การให้บุคคลค้ำประกัน ไม่ควรให้ผู้ค้ำประกันค้ำผู้ขอกู้หลายคน เพราะจะเป็นภาระหนัก หากผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระหนี้ให้กองทุนได้ และการประเมินราคาทรัพย์สินต้องประเมินราคาตามความเป็นจริง และราคาที่ซื้อขายคล่องประกอบกัน

การดำเนินงานหลังการให้กู้เงิน

เมื่อกองทุนหมู่บ้าน ได้ให้สมาชิกกู้ยืมเงินไปแล้ว กองทุนหมู่บ้าน ต้องดำเนินงานหลังการให้กู้ยืม ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ในการตรวจสอบการให้เงินกู้

เพื่อควบคุมสมาชิกกองทุนให้ใช้เงินกู้ให้ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในหนังสือกู้เงิน หรือคำขอกู้เงิน ถ้าผู้กู้ประสบปัญหาในการดำเนินงาน และความสามารถในการชำระหนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาผิดผ่อน หรือเรียกคืนเงินกู้ รวมทั้งการพิจารณาให้กู้ในครั้งต่อไป

2. วิธีการในการตรวจสอบการให้เงินกู้

คณะกรรมการ กำหนดระยะเวลาในการออกตรวจสอบ การให้เงินกู้ให้เหมาะสมกับสภาพการผลิต และมอบหมายให้กรรมการ ไปตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิก ว่ามีการใช้เงินกู้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และรายงานให้คณะกรรมการทราบ เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไข กรณีใช้เงินกู้ไม่ถูกต้อง หรือมีปัญหาในการผลิตต่อไป

3. การแจ้งและเร่งรัดหนี้เงินกู้

เพื่อเป็นการเตือนให้สมาชิกของกองทุนทราบล่วงหน้าว่าต้องเตรียมเงินชำระหนี้ เมื่อถึงระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือกู้เงินเป็นจำนวนเท่าไร และต้องนำไปชำระภายในวันที่เท่าใด โดยคณะกรรมการจะกำหนดรูปแบบวิธีการแจ้งชำระหนี้และระยะเวลาในการเร่งรัดหนี้เงินกู้โดยมอบหมายให้กรรมการ ดำเนินการและรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

4. การติดตามหนี้เงินกู้

เมื่อสมาชิกกองทุนชำระหนี้เงินกู้ไม่ได้ตามที่กำหนดในหนังสือกู้เงินต้องมีการติดตามสมาชิกกองทุน เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่ไม่สามารถชำระได้ว่าเกิดจากสาเหตุใด และกำหนดมาตรการในการดำเนินการ กับสมาชิกกองทุนรายนั้นต่อไป โดยคณะกรรมการมอบหมายให้กรรมการ ไปติดตามหนี้เงินกู้เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุและกำหนดเวลาที่จะชำระคืนได้ และรายงานให้คณะกรรมการทราบเพื่อพิจารณา ผัดผ่อน เรียกคืนเงิน เร่งรัดผู้ค้ำประกัน ดำเนินคดีตามเหตุแห่งการค้างชำระต่อไป

มาตรการที่ใช้ในการแก้ไขปัญหานี้ค้างชำระ

หนี้ค้างชำระ หมายถึง “ต้นเงินหรือดอกเบี้ยที่สมาชิกกองทุนไม่สามารถชำระหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือกู้เงินตามข้อบังคับของกองทุน” ดังนั้น กองทุนหมู่บ้าน จึงต้องมีการกำหนดมาตรการที่จะใช้แก้ไขปัญหานี้ ในกรณีเกิดหนี้ค้างชำระขึ้น ซึ่งมาตรการต่าง ๆ ที่นำมาใช้แก้ไขปัญหานี้ มีดังนี้

1. การเลื่อนกำหนดชำระคืน / การผลัดผ่อนเวลา
เมื่อสมาชิกกองทุน มีเหตุจำเป็นฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในครัวเรือน เช่น เสียค่ารักษาพยาบาลจำนวนมาก หรือประสบภัยธรรมชาติ กักขังติดอย่างร้ายแรง เช่น น้ำท่วม หรือ ราคาผลผลิตต่ำ
2. การให้บุคคลอื่นรับใช้หนี้แทนสมาชิกกองทุน
เมื่อสมาชิกกองทุนเสียชีวิต และทายาทของสมาชิก หรือบุคคลอื่น เช่น ผู้ค้าประกันยินยอมเข้ามาเป็นผู้รับใช้หนี้แทนสมาชิกกองทุน
3. การเร่งรัดผู้ค้าประกัน / เรียกคืนเงินกู้ / ต่าเนินคดี
เมื่อสมาชิกกองทุนนำเงินทุน ไปใช้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้ มีเจตนาหลบหลีก มีรายได้เพียงพอแต่ไม่ยอมชำระหนี้คืนกองทุน

การป้องกันหนี้ค้างชำระของสมาชิกกองทุน

1. การพิจารณาให้กู้เงิน ต้องระมัดระวัง รอบคอบ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระเบียบและข้อบังคับของกองทุน
2. การกำหนดจำนวนเงินกู้ ต้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือ โครงการที่จะลงทุน และต้องเพียงพอในการใช้จ่ายหรือลงทุน
3. การกำหนดชำระคืนเงินกู้ ต้องให้เหมาะสมกับรายได้ที่เกิดขึ้น และตรงตามช่วงเวลาของรายได้ กรณีมีรายได้ประจำเป็นรายเดือน ควรกำหนดชำระหนี้เป็นรายเดือนด้วย
4. การตรวจสอบการใช้เงินกู้ ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และมีผลใช้บังคับได้เมื่อมีการใช้เงินกู้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์
5. การเตือนชำระหนี้ เมื่อหนี้ใกล้ถึงกำหนดชำระ
6. การตบตีฟังและออกเยี่ยมเยียนติดตามสมาชิกกองทุนอย่างใกล้ชิด

วิธีการใช้ตารางผ่อนชำระเงินกู้

จากตารางผ่อนชำระเงินกู้ กำหนดต้นเงินกู้ 1,000 บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) โดยกำหนดอัตราจำนวนเงินที่ผ่อนชำระในอัตราที่เท่ากัน คือจำนวน 90 บาท ระยะเวลาการผ่อน 1 ปี กำหนดอัตราดอกเบี้ย ตั้งแต่ร้อยละ 1 ต่อปี จนถึงร้อยละ 18 ต่อปี

ดังนั้น ในกรณีที่สมาชิกกองทุน กู้เงินในจำนวนที่แตกต่างจากตารางกำหนดให้ จะมีวิธีการคำนวณเงินต้น และดอกเบี้ยที่ต้องชำระ ดังนี้
กรณีที่ 1 นาย สมชาย ได้กู้เงินจากกองทุนเป็นจำนวน 5,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี หรือร้อยละ 50 สตางค์ต่อเดือน ให้ดูจากตารางผ่อนชำระที่ 6 โดยนำ 5 คูณ 1,000 บาท (เงินกู้) เท่ากับยอดเงินที่จะกู้ 5,000 บาท

ตารางที่ 6

กู้เงินจำนวน 1,000 บาท ผ่อนชำระเดือนละ 90 บาท
ดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี หรือร้อยละ 50 สตางค์ต่อเดือน

สิ้นเดือนที่	ผ่อนชำระ	ชำระเงินต้น	ชำระดอกเบี้ย	เงินต้นคงเหลือ
เงินต้น				1,000.00
1	90.00	85.00	5.00	915.00
2	90.00	85.43	4.58	829.58
3	90.00	85.85	4.15	743.72
4	90.00	86.28	3.72	657.44
5	90.00	86.71	3.29	570.73
6	90.00	87.15	2.85	483.58
7	90.00	87.58	2.42	396.00
8	90.00	88.02	1.98	307.98
9	90.00	88.46	1.54	219.52
10	90.00	88.90	1.10	130.62
11	90.00	89.35	0.65	41.27
12	41.48	41.27	0.21	0.00
	1,031.48	1,000.00	31.48	

วิธีการคำนวณ

- จำนวนเงินที่ผ่อนชำระ ในแต่ละเดือนให้นำ 5 คูณ 90 บาท
ดังนั้น ยอดผ่อนชำระตั้งแต่เดือนที่ 1 - เดือนที่ 11 เท่ากับ 450.00 บาท
- ส่วนเดือนสุดท้ายให้นำ 5 คูณ 41.48 บาท (ช่องผ่อนชำระเดือนที่ 12)
ดังนั้น ยอดที่ต้องชำระเดือนสุดท้าย เท่ากับ 207.40 บาท